

127. Az Erdélyi Magyar Hírügynökség értesülése a nemzetiségi oktatás korlátozásával kapcsolatos legújabb tiltakozó akcióról. Kolozsvár – Marosvásárhely, 1985. július 5.

Mintegy kétszázan írták alá, egy a Román Kommunista Párt Központi Bizottságához benyújtott petíciót, mely az anyanyelven történő felvételi vizsgához való jog visszaállítását követeli a felsőoktatási intézményekben.

Mint ismeretes, az elmúlt évtizedek alatt, tekintettel a kisebbségek igen nagy számára, Románia több nemzetközi fórumon is kötelezettséget vállalt az anyanyelvi oktatás, és ezen belül az anyanyelvi felvételi vizsgák biztosítására. Ennek jogi garanciáit a román alkotmány és az úgynevezett „tanügyi törvény” is tartalmazza. A petíció mindkét jogforrásra szövegszerűen is hivatkozik, éppúgy, mint Ceaușescunak azokra a kijelentéseire, melyek az anyanyelvi oktatás biztosítását a romániai oktatáspolitikai nélkülözhetetlen tartozékainak tekintik.

Jelek szerint – legalábbis a Kolozsvári Egyetemen¹ és a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Intézetben –, a petíció hatására a hatóságok visszavonták az anyanyelvi vizsgák eltörlésére kiadott belső utasítást. Ezzel szemben bevezettek egy olyan, – eddig ebben a formában nem létező – előzetes szelekciót, mely „politikai megbízhatóság” szerint rangsorolja a felvételire jelentkezőket. Ennek alapján csak Kolozsvárra máris a jelentkezők mintegy 60%-ától tagadták meg a felvételizés lehetőségét.

Erdélyi megfigyelők e tényekkel kapcsolatban két fontos szempontot emelnek ki. Rendkívül jelentősnek tekintik a petíció megfogalmazását, különösen azért, mert hasonló jelentőségű, névvel ellátott tiltakozásra az elmúlt évtizedekben nem volt példa. Másrészt a politikai megbízhatóság alapján történő előzetes szűrés, a Securitate és a pártszervek közös fellépése folytán lehetővé fogják tenni, hogy az anyanyelvi felvételi vizsgák jelentősége csökkenjen hisz az, aki ezután anyanyelvén kívánna felvételizni, a mai romániai rezsim normáit alapul véve, – eleve megbízhatatlanná válik.

Erdélyi Magyar Hírügynökség, 1985/49. sz. jelentés.

¹ 1984. április 5-től a Babeș-Bolyai Tudományegyetem neve hivatalosan Kolozsvári Egyetem lett (Universitatea din Cluj-Napoca.)